

Capitolul 1

Eroul și figuranta

Hollywood, august 1946

— Împrumută-mi pantofii tăi, Betty! Nu-i pot pune pe ai mei. O să mă lase un toc.

— Atunci o să mă lase și pe mine!

— Chiar vrei să mă trezesc întinsă pe jos în fața fiului lui Joe Kennedy?!

— Să-ți spun sincer, nu vreau! Chiar dacă sunt invidioasă pe tine, dragă! Un erou al războiului pe mare, candidat la un loc în Congres! Poți fi sigură că nu m-aș lăsa prea mult rugată să merg să beau un ultim pahar la el acasă!

Norma Jeane încetează a-și pieptăna bogatul păr blond.

— Candidat la un loc în Congres?

— Da, pentru Massachusetts.

— Nici nu știam că a făcut războiul.

— Dar unde ai fost până acum, dragă? N-ai auzit vorbindu-se despre locotenentul Kennedy, al cărui torpilor a fost scufundat de japonezi? Cel care a reușit să salveze zece membri ai echipajului după ce au stat o săptămână pe o insulă pustie! În toate ziarele au apărut titluri de-o șchioapă de genul „Un erou de douăzeci și nouă de ani vrea să devină cel mai tânăr congresman”. Tu nu citești ziarele niciodată?

— Niciodată. Știu doar că este fiul milionarului Joseph Kennedy.

— Ce milionar?! Miliardar! Tocmai a cumpărat al doilea imobil ca mărime din lume, Chicago Merchandise Mart. L-a costat douăzeci și șase de milioane de dolari! Când te gândești că sunt oameni pe planeta asta care pot semna un cec de douăzeci de milioane de dolari! Și tu ieși în seara asta cu fiul tipului ăsta! Fiul lui mai mare, de când Joe junior a fost ucis în Europa.

— Joseph Kennedy este în continuare patron la RKO*?

— Da. Nu puține fete și-au început cariera pe canapeaua lui. Este porcul bătrân prin excelență. S-ar părea că le spune: „Câștigi jumătate din cât câștigă șoferul meu. Dacă te culci cu mine, o să-ți dau dublu!” M-aș mira ca fiul să te recomande tatălui pentru o slujbă.

— Nu mă gândeam deloc la asta.

— Atunci de ce vorbești de RKO?

— Când eram la orfelinat, mă trezeam adesea în toiul nopții. Mă duceam la fereastră și priveam, la intersecția străzilor Melrose și Gower, globul ăla mare care se învârtea, cu fulgerul lui de neon și cu literele RKO care se aprindeau și se stingeau. Mama lucrase acolo la montaj. Iar când venea acasă cu salariul, îi zicea „dolarii lui Joe Kennedy”. Sper că fiul lui nu se ia prea tare în serios. Ce-aș putea să-i spun? O să mă creadă o idioată.

— Draga mea, nu pentru conversație vrea el să te cunoască!

Norma Jeane își lăsă capul în jos. Știe prea bine asta. Ar vrea atât de mult să fie pentru conversație!

* Radio-Keith-Orpheum, companie americană de producție și de distribuție cinematografică, creată de Joseph Kennedy și David Sarnoff în 1928 (n. tr.).

— Deci îmi împrumuți pantofii ăia sau nu?

Betty strâmbă din nas, ca și cum ar fi trebuit să se gândească bine până să ia o hotărâre.

— Da, bineînțeles! Dar fii atentă, te rog! Să nu cumva să te calce pe ei naufragiatul din Pacific. Au lacul foarte delicat! Hai, du-te și distrează-te, dragă!

Norma Jeane Dougherty și prietena ei, Betty Stirling, fac parte din categoria persoanelor cel mai des întâlnite la Hollywood: fete drăguțe aflate în căutarea unei slujbe. Spre deosebire de prietena ei, Norma nu și-a făcut valiza într-o bună dimineață într-un cătun pierdut din Middle West, fermecată de cinematograful din colț, ca să-și încerce norocul la fabrica de vise. Ea s-a născut în patria cinematografului, în inima Movieland. Mama ei, Gladys, lucra în atelierele de montaj al negativelor de la Consolidated Laboratories. Femeia a trebuit să fie internată la spitalul de psihiatrie din Norwalk la scurt timp după ce tatăl copilei le abandonase. Se afla în continuare acolo și își recunoștea cu greu fiica atunci când aceasta se ducea s-o viziteze.

Zece ani a petrecut Norma Jeane în spatele zidurilor cenușii ale orfelinatului din Los Angeles, în mirosul de varză și de săpun negru care, pentru ea, va rămâne pentru totdeauna cel al disperării. Apoi a fost dată în plasament unei familii. De când se știe, visa la cinematografie. Încă de mică, își puna mânuța în amprenta mâinilor pe care vedetele, atunci când ajung celebre, o lasă pe trotuarul din fața cinematografului Grauman's Chinese Theatre.

După ce a părăsit orfelinatul, a lucrat într-o fabrică la pliarea parașutelor. Într-o bună zi, un fotograf al armatei a trecut pe

acolo și a căzut în admirație în fața acestei muncitoare blonde, cu ochi imenși și salopetă foarte strâmtă. El i-a făcut primele fotografii și a ajutat-o să-și găsească o slujbă de model.

În lumina reflectoarelor, cu fața la obiectiv, Norma Jeane se simte aproape fericită. Ar vrea ca aceste momente deosebite să se prelungească toată viața, să devină și ea o adevărată actriță. Este gata să muncească. Caută maestri. Dar pasărea rănită care se învâрте în jurul capcanei nu a reușit încă să pătrundă prin luscarna vreunui studio cinematografic. Ea pozează pentru zece dolari pe oră, sumă care abia îi permite să închirieze, împreună cu prietena ei, un mic apartament în Nebraska Avenue.

În această vară a anului 1946, când căldura topește asfaltul Hollywoodului, Norma Jeane are douăzeci de ani. De îndată ce i se pare că cineva o judecă, începe să se bâlbâie. Știe dintotdeauna că bărbații o doresc. Nu face mofturi și se culcă cu cei care îi plac, căci are temperament, dar nu își vinde nuri. Asemenea reginelor care, netrebuind niciodată să semneze un cec sau să achite vreo cumpărătură, oferă cadouri a căror valoare nu o cunosc, ea își dăruiește cu ușurință trupul admirabil. În ochii ei mari, bărbații citesc neîncrederea în complimente și o așteptare care se încheie mereu cu o dezamăgire.

Ea îl așteaptă pe tatăl pe care nu l-a avut. Într-o zi, mama a lăsat-o să vadă pentru o clipă o fotografie a tatălui. Avea mustața mică și constituția lui Clark Gable. Cât de mult și-ar fi dorit să-l cunoască! Toată viața va căuta sprijinul acestuia.

La Hollywood, starletele, modelele și figurantele trăiesc între două lumi: micile lor apartamente și saloanele marilor vile sau cabinele iahturilor în care sunt invitate. Aici, aceste fete sunt

deopotrivă o mobilă și o pradă. Rolul lor este să decoreze locurile în care se petrece și să ocupe paturile. Prădătorii sunt acolo, pândindu-le, atenți și blazați. Toți reclamă dreptul de a petrece noaptea cu ele, iar patronii de studiouri, regizorii, scenariștii își aleg dintre acestea partenerile ca și cum ar alege o mâncare din meniul unui restaurant.

Nici măcar un contract pentru Norma Jeane, nici măcar o replică într-un rol! Din când în când, o zi de filmare pe post de figurantă, într-un colț al ecranului pe care nu-l va vedea nimeni. Și câteva fotografii pentru reviste. Într-un colț de pagină. Se gândește adesea că nu există niciun motiv ca toate acestea să se schimbe.

— Așadar, Jack, te simți mai bine?

John Fitzgerald Kennedy, alintat Jack, este un tânăr îngrozitor de slab. Ieșind din baie, cu părul ciufulit și cu prosopul înfășurat în jurul șoldurilor, zâmbește arătându-și dinții albi.

— Îmi e mai bine, Charlie. Trebuie să fac trei, patru pe zi. Doar apa sărată foarte fierbinte mă ajută.

— Și vânatul fetelor, Jack. Nu uita de fete! Ele te vor readuce în formă. Trei sau patru pe zi!

Campania electorală în a unsprezecea circumscripție din Massachusetts este epuizantă. După patru luni de efort, John Fitzgerald Kennedy se distrează puțin la Hollywood în compania prietenului său, Charles „Chuck” Spalding. Este ceea ce numesc ei o „expediție de vânătoare”.

Cu tenul său bronzat, cu zâmbetul fermecător și cu mirosul milioanei de dolari în care se scaldă, Jack ratează rareori

ținta. Când le privește cu ochii uimitor de albaștri, cu expresia surprinsă a unui copil aflat în fața unui magazin de jucării, femeilor le crește imediat pulsul.

— De fapt, în ce stadiu ești cu Sonja Henie? întrebă Charlie.

— A, nu! Trișezi! Am spus cel puțin cincisprezece zile, iar vânătoria nu a început decât de o săptămână! Dar o să fie a mea, îți garantez. O campioană la patinaj! Cu sau fără voia ei, trebuie să ajungă în patul meu!

În timp ce vorbește, se îmbracă anevoie. Chinuindu-se să-și pună chiloții, se strâmbă și se răsuțește ca un drac în cristelniță. Charlie știe că nu trebuie să-și ofere ajutorul.

— Peggy?

— Afacere terminată. Îți atrag atenția că este o falsă brunetă.

— Vera?

— A ieșit din joc! S-a culcat cu taică-meu! Ar fi o lipsă de tact!

— Gene Tierney?

— Ca Sonja. Cu vedetele, trebuie să fii decent o vreme. A mușcat momeala. Că tot veni vorba, tu în ce stadiu ești cu brunetica de aseară? Nu mi-ai spus cum s-a terminat.

— Bine. Mă văd din nou cu ea în seara asta. Toată săptămâna m-am distrat cu ea.

— O săptămână întregă cu aceeași fată?! La Hollywood?! Ești nebun, Charlie?

— Ce vrei, eu n-am faimosul tău magnetism animalic. Și apoi, eu am preferat întotdeauna săptămânalele ziarelor! Așa le poți citi de la un cap la altul.

— Atunci fă ca mine: ia cursuri de lectură rapidă!

Charlie râde, dar, fără să mărturisească, pofta de sex a noului congressman îl neliniștește puțin în privința viitorului carierei

lui. La Boston, puțin a lipsit să-și rateze campania, lăsând-o însărcinată pe tânăra asistentă care-i fusese pusă la dispoziție. John Dowd, șeful secretariatului, l-a găsit într-o poziție necuviincioasă în propriul birou. A trebuit ca problema să fie rezolvată în mare grabă, de teamă să nu fie descoperită de stafful candidatului republican sau de una dintre ligile care promovează moralitatea! Dar așa este Jack. Cum vede o fată care-i place, trebuie să se culce cu ea.

De când a ajuns la vârsta seducției – și a fost foarte precoce – o singură femeie a contat cu adevărat pentru el. Se numește Inga Arvad. Este o ziaristă de origine maghiară care, înainte de a se instala în America, intervievase toată elita nazistă, ceea ce i-a provocat unele probleme cu FBI. Astăzi, ea trăiește la Hollywood, unde scrie scenariii. El o sună des, dar, în acele câteva zile, evită s-o contacteze. Un timp s-a gândit să se căsătorească cu ea. În familia Kennedy însă, nu te căsătorești cu o femeie divorțată, iar Inga Arvad a divorțat de două ori. Cei doi foști amanți continuă să-și scrie, iar Jack păstrează scrisorile de la Inga.

— Trebuie să mergem, spune Charlie consultându-și ceasul. Altfel, ceilalți vor bea tot whisky-ul și vor pune mâna pe toate păpușile.

— În orice caz, noi avem deja însoțitoare. Cum spuneai că o cheamă pe a mea?

— Norma Jeane. Am întâlnit-o la o petrecere la Robert Stack, chiar acolo unde mergem. Este model la agenția Blue Book și pozează pentru Earl Moran. E plinuță, are mers de rață, dar n-am văzut niciodată o fată cu un așa sex-appeal! Niște sâni fabuloși! Un fund de regină! E o fată extraordinară!

— Nu lăuda prea tare marfa, amice! Să nu cumva să fiu dezamăgit!

— Mira-m-aș! Este o bombă sexuală!

— Atunci de ce n-ai păstrat-o pentru tine, prostule?

— Bună întrebare. Ei bine, pentru că mi-am cunoscut totdeauna limitele, Jack! Sunt bun la finanțe, dar nu mă mai consider un donjuan și nici nu sunt candidat pentru Congres! M-ar trimite la plimbare. Fata asta nu se culcă cu tine decât dacă-i plăci. Nu-i o târfă!

Charles nu aduce deloc cu un playboy. La mai puțin de treizeci de ani, are un pic de burtă și un început de chelie. După părerea lui Jack, are cea mai mare calitate: este un tip serios care nu se ia în serios. Lui Jack îi este groază de cei obsedați de muncă și de petrecăreții care nu știu să facă nimic altceva. Un bărbat trebuie să știe să îndeplinească două roluri, în funcție de moment. Cu un an înainte, la San Francisco, îi mărturisise ceva ce nu mai spusese nimănui: „M-am hotărât, vreau să fac politică!” Iar Charlie îi răspunsese nonșalant: „În cazul ăsta, pot să-ți spun deja un lucru. Vei ajunge în vârf! Vei fi președintele SUA. Președintele John Fitzgerald Kennedy. Nu există nici urmă de îndoială!”

Consecvent propriilor principii, Charlie s-a lăsat convins de prietenul lui să-l ajute să cucerească cea de-a unsprezecea circumscripție din Massachusetts. Nu se va lăsa niciodată descumpănit de contradicțiile acestuia. Ceilalți sunt zăpăciți din cauza lor. Căci Jack este totul și contrariul a tot: un fel de băiatul tatii crescut în bani și un tânăr studios pe care biștarii îl lasă indiferent, care tocmai și-a transformat în bestseller teza de doctorat despre Anglia; un dandy căruia îi plac blugii rupți; un ambițios îndârjit și un înțelept pe care ariviștii îl fac să râdă; un patriot american și un cetățean al lumii; un pierde-vară

care s-a purtat ca un erou. El este toate acestea pe rând, când are chef, ca și cum ar alege în fiecare dimineață dintr-un cufăr o ținută pentru un bal mascat.

În seara aceasta, este un tânăr obosit de război și de boală, care își trage puțin sufletul înainte de a se întoarce la epuizanta serie de discursuri și de strângeri de mână care este campania electorală. Un fel de soldat în permisie care are chef de viață și de distracție. Și căruia îi plac la nebunie fetele drăguțe.

Mașina se oprește în fața vilei luminate. Ritmurile de jazz se revarsă prin ferestrele deschise în noaptea de vară. Separat de micul grup care s-a format în josul peronului, două fete așteaptă. O brunetă drăguță care se uită în toate părțile și o blondă sculpturală, într-o rochie albă, foarte simplă, care se leagănă de pe un picior pe altul. Strălucește într-atât de grație și de tinerețe, încât pare luminată de un proiector invizibil.

— Uite-o, spune Charlie deschizând portiera.

— Sfântă Fecioară! murmură Jack, ca un bun catolic irlandez.

— Nu tocmai! spuse Charlie cu un aer serios. Dar o fată dumnezeiește de frumoasă, da!

Norma Jeane își lasă privirea să rătăcească prin luxoasa camera de hotel ce pare răvășită de un cataclism. Pe mochetă, printre cărți și dosare, sunt risipite haine. O mașină de scris tronează pe o masă, lângă un imens buchet de flori. Ea se desprinde din așternutul mătășos și îl contemplă pe bărbatul gol, întins pe burtă, care doarme cu pumnii strânși. Cu o seară înainte, a fost atât de drăguț, de amuzant! Betty avea dreptate: nu este tipul pe care să-l refuzi să-l însoțești în camera lui pentru

încă un pahar. Dar, Doamne, ce slab este! I s-ar putea număra coastele! Partea de jos a spatelui este străbătută de o cicatrice mare în dreptul șalelor. Din loc în loc, pielea este marcată de câteva zone mai deschise la culoare, având acel galben-albăstrui care rămâne în urma vânătăilor. Bietul băiat! Cuprinsă de milă, mângâie ușor umărul celui care doarme. Imediat, i se aude vocea dinspre perna din care nu se vede decât claiă ciufulită de păr.

— Bună, Baby! Cum te simți? Mie, *daiquiri-ul** îmi place, dar nu sunt sigur că și ție!

Se întoarce cu ochii închiși către femeie și, când reușește să-i deschidă, ea este surprinsă, ca în primul moment, de intensitatea lor culoare albastră.

— A fost grozav! Cine e tipul care a căzut în piscină la sfârșit?

— Ronald Reagan. N-ai văzut niciodată un film cu el?

— Nu. Ce comic! Am crezut c-o să mă facă să mor de râs când îl imita pe Roosevelt cântând la banjo.

— Joacă mai ales în westernuri. Are fizicul potrivit și călărește bine.

— Înțeleg. Tânărul țăran pe care nimeni nu-l ia în serios și care își salvează bunicul doborând douăzeci de bandiți, nu-i așa?

Izbucnește în râsul ei copilăresc.

— Chiar așa. Cum ai ghicit? Ai văzut filmul, așa-i?

— Nu, dar l-am văzut pe Ronald Reagan.

— Cunoști multă lume aici?

— Am câțiva prieteni. Care e actorul tău preferat? Al meu este Clark Gable.

— Mie îmi place mult Gary Cooper.

* Cocktail preparat din rom, suc de citrice și zahăr sau alt îndulcitor (n. red.).